

آبونه شرائطی

ممالك عثمانیه ده سنه لکی (۶۵)، الی
آیلغی (۳۵) غروشد. ممالك اجنبیه ده
سنه لکی (۱۷)، الی آیلغی (۹) قرانقد. [ایضاحات: نسخہ سی الی پاره، الی
آیلغی بر جلد، هر جلد ۲۶ نسخہ در.]

اخطارات

§ آبونه بدلی پشیندر.
§ آدرس تبدیلنده فرق پاره لک
پول کوندرلی در.
§ مسلكه موافق آثار مع المنونیه
قبول اولنور. درج ایدیلمه یزیر
اعاده اولونماز.

الشرق

۱۳۳۰ ۱۳۳۱

دینی، علمی، ادبی، سیاسی هفته لقی مجموعه اسلامی در

اخطارات

رساله مزدن آلدیغی کوسترلک شرطیله
بتون یازیرلر هر هانکی بر غرتہ طرفندن
اقتباس اولونه بیلیر.

§

مکتوبلرک، امضالرک واضح و اوقوناقلی
اولسی و آبونه صره نومروسی محتوی
بولونمسی؟

§

ممالك اجنبیه ایچون آبونه اولانلرک
آدرس لریک فرانسوزجه سی ده یازلسی؟

§

پاره کوندردیکی زمان نه یه دائر اولدیغنک
واضحاً بیلدرلسی رجا اولنور.

اتبعون اهدکم سبیل الرشاد

والله یهدی من یشاء الی صراط مستقیم

صاحب و مدیر مسئول: ح. اشرف ادیب

جلد ۱۰

۱۸ نیسان ۱۳۳۹

۲۵ جمادی الاولی ۱۳۳۱

عدد ۲۴۲

آنجی ال برلکیده مالیه سیر سور قورنولورز.

نفسیه شریف

وَاطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَلَا تَوَلَّوْا قُلُوبَكُمْ وَلَا تَذْهَبْ رِيحُكُمْ

ترجمه سی

اللهم، اللهم پیغمبرینه اطاعت ایدکز؛ برده صاقین
بربریکزه دوشمه ییکز؛ صوکر قورققاق کسلیرسکز،
شوکتکزدده الکمزدن کیدر.

حکومت اسلامی بر زمانلر طولاً تا مغرب اقصادن چین
حدودنده کی طونکین ایالتنه، عرضاً شمالده کی قازاندن باشلا یهرق
خط استوانک آلتنده کی سرندیبه قدر امتداد ایدن قوجه بر عالمی
سایه هایه سنه آلمش ایدی. بوواسع حدودک داخلنده کی قلعه لر،
مملکتلر بوتون مسلمانلرله مسکون ایدی. مسلمانلرک بورالرده هر
درلو تغلبدن آسوده برسلطنتلری، برشوکتلری واردی. حکومتک
باشنه بویوک بویوک پادشاهلر کچهرک، آز بر پارچه سی استتیا ایدلمک
شرطیله، بوتون کره ارضی ایستدکلری کی اداره ایدرلردی. عسکر-
لری هیچ بر زمان هزیمت یوزی کورمز، سنجاقلری هیچ بر یرده
طوپراغه سریلمز، سوزلری هیچ بر کیمسه طرفندن کری چور-
یلمزدی. متین قلعه لری، مستحکم برجلری مسلسل طاغلر کی اوموز
اوموزه ویرمش کیدر؛ اووه لر، تپه لر مسلمانلرک الیه یتیشن هر

بوکون وطنک نه آجیقلی بر موقعده بولندیغنی سویله مه یه
حاجت کورمیورز. هیچ بر مسلمان یوقدر که میدانده کی
فلاکتلردن یورده کی یاغما سین! فقط فلاکت قارشوسنده
آیشوب قالمق، یاسه دوشمک، آتیدن امید کیسمک بو
آجیلردن داها بیوک بر فلاکتدر. هم او یله بر فلاکت که بقیه
وطنی دشمن آیاغلی آلتنه، منی عدم چوقورینه سورو.
کلیه جک! فلاکتلریمک باشلیجه سبیلری علماً، اخلاقاً،
اقتصاداً، صنعه تدنیزله حیات اجتماعیمک چغیرندن چیقه مش
اولمسیدر. بویارده لک تدایوسی، مملکتک کابوس جهالتدن
قورتارلسی، ملتک مجاره، صنعه، اخلاقاً تکامل وترقیسی
ایچون محترم قارلریمزه دوشونمکده ایسه لر نهایت اوچ هفته
ظرفنده مکتوبله بیلدر سینلر. بونی کندیلرندن استرحام ایدرز.
سیاستله اصلاً علاقه دار اولماق اوزره مملکتده علمی،
اقتصادی، اجتماعی، بر صبح فلاحک طونماسنه متحسر بولنان
ذواتک ده اسملرینی تحریراً جریده مزه بیلدرملری آیریجه
نیاز اولنور.

درلو اکنلرله، آغاچلرله، اورمانلرله، اوتلرله اورتولمش بولونوردی .
اک مین قواعد عمران اوزرینه قورولمش، صوک درجهده معمور،
صوک درجهده منتظم اولان شهرلری اهالیسنک صنایعیه، بدایعیه،
یتشیدردیکی علماسیه، حکماسیه بوتون دنیایه قارشى اعلان مباحات
ایدردی .

ایشته شرقده ابن سینا، فارابی، راوی کهنده، غربده ابن
باجه، ابن رشد، ابن طفیل عیارنده بر چوق حکما یتشیدیکی کبی بو
ایکی منتها آراسندهکی قطعه لرده حکمت، طب، هیئت، هندسه وسائر
علوم عقلیهده تبحر ایتمش، رسوخ قازانمش ارباب فندن کیکلمزدی .
علوم شرعییهی قاله آلمیورز، چونکه اوملتک بتون طبقاتنده تعمم
ایتمش ایدی .

برعباسی خلیفه نك سوزینه قارشى چینک الک بیوک فغفوری بویون
اکر، آوروپانک الک بیوک ایمپراطوری تیتزدی . قرون وسطی ده
محمود غزنوی، ملک شاه سلجوقی، صلاح الدین ایوبی، شرقده تیمورلنک،
غربده فاتح سلطان محمد، سلطان سلیم، سلطان سلیمان کبی پادشاهلر
یتشمشدرکه بوکون بو آدملر ماضیه قارشمش اولمقله برابر زمان
ابدیا اولنلرک خاطره سنی، اولنلرک آثارینی محو ایدهمیه جکدر .

مسلمان دونماسنک آق دکزده، بحر احمرده، بحر محیط هندیده
هردرنو رقابتدن مصون برسطوتی واردی که یقین زمانلره قدر دوام
ایتشدی . دینا کندیلرینه مخالفتده بولنانلر قوتلرینه قارشى منقاد
اولدقاری کبی حضور فضیلتلرندهده حرمته مجبور ایدی .

بوکونکی مسلمانلرینه اومسلمانلردر، اوطوردقاری مملکتلر
بابالردن قالانینه اومملکتلردر. عددلری اوچ یوز میلیوندن آشاغی دکل.
بوملتک افرادی قلدلرند کولکشمش اولان عقائد دینه لری ایجابجه مجاور
بولندقاری اقوامدن ده اشجیع، اولومه قارشى کیتمک خصوصنده
دها سریع اولدقندن باشقه حیاتی استخفاف ایتمک، حیاتک باطل بر
یغین آایشنه اهمیت ویرمه مک کبی مزیتلرده هرکسندن ایلریدهدر .

الارندهکی قرآن عقائدی برهان مقابلنده قبول ایتمک ایچون محکم
برچوق آیات ایله آمر اولدینی کبی ظنونه قایلانلری، اوهامه تبعیت
ایدنلری تزییف ایلمکده، بوتون ملتى فضائل اخلاقه، صفات کریمهیه
دعوت ایتمکدهدر . بناء علیه مسلمانلر دینلرندهکی متین اساسلر اعتباریه
المنور الفکر، الک اویانیق، ککالات انسانیهیه الک مستعد، استقامت
اخلاقه الک قریب برملتدر . صکره نفسلرند شان و شرفه براختصاص
کوردکلرندن وبتون عالمک فوقنده بر مقام رفیعیه یوکسله جکلری
الارندهکی کتاب مبینک مواعد صادق سندن اولدیغندن باشقه لرینک
نفوذی الله کیرمکه قطعاً راضی اوله مازلر، بویه برنفوذ اجنبیه اتقیاد
ایتمک هیچ برینک خیالندن کچمز؛ ایسترسه اونفوذ صوک درجه
شدیده، یاخود صوک درجهده خفیف اولسون . بوندن بشقه عقائد باغی
بتون مسلمانلری براخوت داخاند صیم صیقی برلشیدردیکی ایچون
هر فرد کندی ملتته منسوب بر طائفه نك اجانبک بیوندینی الله

یکمسنی کندی ایچون بر سقوط، کندی ایچون بر اسارت صورتنده
تلقی ایدر .

دین سایه سنده نائل اولدقاری معارفک نفسلرند رسوخ بولسی،
شان وشوکتلرینک زمان شبابنده علوم وفنوندن نصیبلری غایت
یوکسک اولسی سببیه مسلمانلر کندیلرینی قابلیت علم خصوصنده
بتون اقوامدن ایلریده کوریرلر .

لکن بتون بو حقایقه رغماً مسلمانلر توقف ایتدیلر . ده
طوغریسی بر زمانلر عالمک استادی ایکن بوکون معارفده، صنایعده
بتون اقوامدن کوی قالدیلر . مملکتلری پارچه لمتفه، اجنبیلرک الله
دوشمکه باشلادی . حال بوکه کندیلرینه مخالف اولان اقوامک نفوذینه
عرض اتقیاد ایتمه مک دینلری مقتضاسی، دها طوغریسی اجانبک
اسارتی سیلکوب آتمق، بو خصوصده هر سطوته، هر شوکت
قارشى دورمق دینلرینک الک بیوک رکنی ایدی . [دنیاده موجود
امتلرک، دولتلرک هپسی ایسترکه بتون عالم دینده، جنسیتده کندیته
تابع اولسون . بز بویه بر حرکتده بولنیورز؛ آوروپالیر هم بو
مقصصدی تعقیب ایدیورلر، همده صکره بونی تعصب صایه رق بزه
اسناد ایدیورلر . حالبوکه مذموم اولان بر تعصب وارسه اوده مخالف
دینده بولنانلرک حقوقی پایمال ایتمک، یاخود اولنره اذاده بولمق،
یاخود اولنلری تبدیل دینه اجبار ایلمکدر . مسلمانلق بولنلرک
کافه سنی منع ایتشدیر] .

عجبا مسلمانلر عباد صالحینک ارضه وارث اوله جنی حقندهکی
وعدا الهییه می اونوتدیلر؟ یاخود شؤن اسلامیه نك کونک برنده بتون
شؤن عالمه غالب اوله جفندن غافلمی اولدیلر؟ یاخود جناب حق
اعلای کله سی اوغرند جنته مقابل ماللرینی، جانلرینی ساتدقندن
ذهولمی ایتدیلر؟ خایر خایر عقائد اسلامیه قلوب مسلمینه حالامک
ایتمکده، حالا اراداته حاکم اولمقدهدر . عقائد دینه و فضائل شرعیه
نظرندن عوامده، خواصده حالا بردر . اوت علوم وفنونه قارشى
بو تقصیر، اکتساب قوت خصوصندهکی بوقفور بر طاقم اسبابدن نشأت
ایدیورکه الک بیوک حکومتیه طالب اولانلر آره سندهکی اختلافدر .

بالدفعات سسویلشمش ایدککه مسلمانلرده دیندن بشقه جنسیت
یوقدر . بناء علیه مسلمانلره حاکم اولان اشخاصک تعددی برقبیلدهدهکی
رئیسارک، بر قومدهکی سلطانلرک تعددی دیمکدر . هر برینک مقصدی،
هر برینک غایه حرکتی باشقه باشقه اولان بوریسلر، بو سلطانلر
زیر اداره لرند بولنان خلقی بر برینه خصم کوستره رک صکره بر برینه
غلبه چالمق ایچون وسائل حاضر لامقله مشغول ایدرلر . بر قسم
دیگرینی مقهور ایدر . منازعات داخلیهیه پک بکزه یین بو محاربه لر
علوم وفنونک ترقیسی شویله طورسون، مسلمانلرک وقتیه احراز
ایتدکلری نصیه عرفاندن بیه ذهولنی ایجاب ایدر . نهایت شومیداندهکی
ضرورتلر، احتیاجلر حادث اولور . دها صکره قوته ضعف،
انتظامه خلل کلیر، وحدت تفرقهیه گرفتار اولور . امر ا بر طرفدن

ایچلرینه بتون سعادتق امیر یاخود ملک عنواننده آرایان بومفسددر کیردی ! اوت حریفلر امیر یاخود ملک نامنی آلسونلرده ایسترسه امرو نیک محل تطبیقی اولمیان برکویه امیر اولسونلر ...

ایشته مسلمانلرک یوزنی معکوس برقبلیه چویرن، ملوکه، خلفایه قارشى خروج ایدن بوسفهای امتدرکه ملتی بو حاله کتیردی ؛ کیمسه کیمسینی طانیماز، اوچ کشی عینی غایته توجیه حرکت ایده مزاولدی . دائما اتصاق اوزره بولمق ، حکومت اسلامییه تیاید ایچون تعاوندن آیرلامق دیانت محمدیه نیک امتین رکیندر ، بو عقیده مسلمانلرجه اوعقائد اولیه جمله سندندر که هرکس بیلیر ؛ کیمسه نه بر خواجه دن صورمایه ، نه بر کتابدن آرامایه حاجت کورمز .

ملت اسلامییه نیک بو کونکی حالی ارباب حیته قان آغلادیور . آرده اوصافی صایدیغمز سفهای امرا اولماسه یدی ، شرقده کی مسلمان غربده کی دینداشیلر ، شمالده کی جنوبده کی ایله برلشهرک عمومی بردن عینی ندای دعوت « لیک ! » دیر قوشاردی .

مسلمانلر حقوقلرینی صیانت ایچون انتباهدن باشقه برشیته محتاج دکدر . اوت افکار اویانملی که هرکس ملتک حقوقی نصل مدافعه اولنه جغنی بیلسین ؛ بومقصدی تأمین ایچون ایجابنده اخوان دینیه برلکده قیام ایتسین ؛ ملتک باشنه کلان فلاکتلرک تفرقه دن ، تشتت دن اولدیغنی ایجه کلاسینده رابطه قدیمی تأییده اوکا کوره چالیشسین . زمان آرتق تفرقه زمان دکدر ؛ اتفاق زمانیدر ، وحدت زمانیدر . الکزه کچن فرصتلی فوت ایتیکز ، اغتنام ایدیکز . ماتم اولوی دیرلتمز ؛ اسف کچمشی کری کتیرمز ؛ کدر مصیبتی دفع ایتمز . سلامتک مفتاحی وارسه یوقسه ایشدر . خلاصه یو کسلمک ایچون طوغرولقدن ، حسن نیتدن باشقه مردیون یوقدر . قورقو هلاکی تعجیلدن باشقه بر ایشه یاراماز . یأس ، همتسزلک اسباب هلاکدندر .

« وقل اعملوا فیسری الله عملکم ورسوله والمؤمنون ثم تردون الى عالم الغیب والشهادة فینبئکم بماکنتم تعملون . » صاقین « اقعدا ومع القاعدین » خطابنه مخاطب اولیکز ! « رضوا بأن یکنونا مع الخوالف وطبع الله علی قلوبهم فهم لایفقهون » فرقه سنه کیرمکدن صاقینکز .

قرآن اولمه مشدر ، ابدی بر حیات مظهر در . اوکا مراجعت ایدک ، اونی حکم اتخاذ ایلک ، مأمولدرکه امرای مسلمین کندیلرندن اول کچنلرک حالندن عبرت الیرده چاره لر بوسوتون منقطع اولمادن مافاتی تلافیه چالیشیر . مأمولدرکه بوجهان تفرقه تی وحدته سوق ایده جک صیحه اک شوکتلی ، اک قوتلی قطعه نیک سیننه غیرتندن فوران ایدر .

شبهه ایتیزکه بویله مقدس ، بویله مبارک بر ایشده علمای عاملینک پک بیوک معاوتی ، پک بیوک همتی اولور . والله یهدی من یشاء وولله الامر من قبل و من بعد .

شیخ محمد عبده

محمد عاکف

آحاد دیگر طرفدن بربریه اوغراشیرلرکن یبانیجیلرک تعرضندن کیمسه نیک خبری بیلر اولمز .

ایشته محاربه میدانلرینی کسوب آلمش ، قارشیلرینه دوره حق هیچ بر رقیب براقامش اولدقلری بر زمانده مسلمان امراسنک یوزندن ملت بویله ضررلر اوغرادی . صوکره لری بو امرانک قبلرنده حرص ، طمع ایجه کولکشدیکی ایچون آرتق هوا وهوس آدملری اولدیلر ، اصیل بر غایه مجد و شرفه طوغرو کیدن یوللری بوسوتون براقهرق امارتک یالکز اسمیله ، سلطنتک یالکز القابیلر قناعت ایتیه و بو بیهوده عنوانلرک ایجاب ایتدیکسی سطحی نمایشلر ، اسرافلر ، نازو نعمیلر ایچنده یاشامایه باشلادیلر . بونکله ده قالمایه رق اللرنده کی فرسوده متاعک ، بقاسز نعمتک دوامی ایچون دیانت ، جنسیت خصوصنده مخالفلری بولنان اجنبیلر ده خالت ایتدیلر ده اوللری کندی ملتیرینه قارشى سلاح کبی قوللانیمایه قالدیشیلر .

ایشته اندلس مسلمانلرینی محوایدن ، تیمورلنکک هندده کی سلطنتی کوکندن ییقه رق اوانقاض اوزرینه انکیزلر بنای حکومت قوردوران بونلردر . بوتون ممالک اسلامییه بر ییغین سفیهک هوساتنه بازیجه اولدی ، اوللرک بر سوری باطل امللری قوجه بر عالمی ضعف مسکنت اوچوروملرینه طوغرو سوروکلدی . بونلرک یاعش اولدقلری فئالق نه بویوکدر !

یالکز نفسانی اذواقی دوشونن ، یالکز هوساتیه مشغول اولان بوسفیهلر ، ملتک رابطه جامعه سنی قیره رق جمعیتی تفرقه لره دوشوردیلر ؛ علوم وفنونک سیرینی توقیف ایتدیلر صناعت ، تجارت ، وزراعت کبی امور نافعده فترت حصوله کتیردیلر . لکن الله دنیایه حرصک ، منافع خسیسه یه تهالکک بلاسنی ویرسون ! بو حرصک ، بوتها لکک نه بویوک ضررلرینی چکیمکده ، نه یامان عاقبتلرینی کورمکده یز !

حریفلر کلام اللهی آرقیه آتدیلر ؛ اک بویوک فرائضدن اولان بر فرضی انکار ایتدیلر ؛ دشمن ، مملکتلرینک قیوسنده بکلیوب طورورکن کندی آرهلرنده اختلافه باشلادیلر . حال بوکه ال برلکیلر او مشترک دشمنی دفع ایتک ایچون آرهلرنده کی هر درلو اسباب نزاعی براقهرق اتحاد ایللری ایجاب ایدیلردی .

عجبا حرص وطعمده بو قدر ایللری کیتملری ، بر طاقم امور خسیسه ده بربریه مسابقیه قالدیشملری کندیلری ایچون نه فائده یی موجب اولدی ؟ اوت اولانجه فائده دنیا ده بولند قجه عمره سورن بر حسرتدن ، اولدکدن صوکرده ابدی بر خسران ایله سرمدی برندامتدن ، برده آرقه ده قاله رق هیچ بر زمان صحیفه ایامدن سیلیمیه جک برسوء شهرتدن عبارت !

حقک عزتیه ، عدلک عظمتیه یمین ایدرم که مسلمانلر کندی حالنه بر اقیلسه وحدته سائق اولان عقائد صحیحه لر یله ایچلرنده کی علمای عاملینک ارشاداتی سایه سنده روحلری آز زمان ظرفده بربرینه قاینار ، آحاد ملت پک چابوق دائرة اتلافه کیرر . لکن یازقلر اولسون که